

HAJDÚ-BIHAR VÁRMEGYEI
TERÜLETI VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG
☒ 4024 Debrecen, Piac u. 54.. ☎:52/507-524
e-mail: valasztas@hbmo.hu

3/2025. (IX. 11.) TVB

Határozat

A Hajdú-Bihar Vármegyei Területi Választási Bizottság a Kovács Tamás, mint a 2024. évi általános önkormányzati választáson Görbeháza településen indult független képviselőjelölt (lakcíme: ..) által a Görbeháza Helyi Választási Bizottságának a lemondás miatt megüresedett egyéni listás képviselő mandátum kiadása tárgyában meghozott 1/2025. (IX. 05.) HVB határozata ellen benyújtott fellebbezés alapján

a Görbeháza Helyi Választási Bizottság 1/2025. (IX. 05.) számú határozatát helybenhagyja.

A határozat ellen a döntéstől számított három napon belül a Hajdú-Bihar Vármegyei Területi Választási Bizottsághoz benyújtott, de a **Kúriához** (Kúria címe: 1055 Budapest, Markó utca 16., levelezési cím: 1363 Budapest, Pf. 35.) címzett bírósági felülvizsgálati kérelemnek van helye.

A bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet jogszabálysértésre hivatkozással, illetve a választási bizottság mérlegelési jogkörben hozott határozata ellen lehet benyújtani úgy, hogy az legkésőbb **2025. szeptember 14. 16.00 óráig** a Hajdú-Bihar Vármegyei Területi Választási Bizottsághoz megérkezzen.

A bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet nyújthatja be személyesen vagy levélben, illetve olyan elektronikus dokumentumként, amelyet a kérelem benyújtójának jogi képviselője vagy jogi szakvizsgálóval rendelkező személy esetében a kérelem benyújtója minősített elektronikus aláírásával látott el. Ha a bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet elektronikus dokumentumként nyújtja be, annak mellékleteit a kérelmező oldalhű másolatban elektronikus okirati formába alakítja.

A bírósági felülvizsgálati eljárásban az ügyvédi képviselet kötelező. A jogi szakvizsgálóval rendelkező személy - a szakvizsga-bizonyítvány egyszerű másolatának csatolásával - saját ügyében ügyvédi képviselet nélkül is eljárhat.

A bírósági eljárás nem tárgyi illetékmentes. A bírósági felülvizsgálati kérelem benyújtóját tárgyi illetékfeljegyzési jog illeti meg.

A bírósági felülvizsgálati kérelemnek tartalmaznia kell:

- a kérelem - a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (továbbiakban: Ve.) 223. § (3) bekezdés szerinti - alapját,
- a kérelem benyújtójának nevét, lakcímét (székhelyét),
- a kérelem benyújtójának személyi azonosítóját, illetve ha a külföldön élő, magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgár nem rendelkezik személyi azonosítóval, a személyazonosságát igazoló igazolványának típusát és számát, vagy jelölő szervezet vagy más szervezet esetében a bírósági nyilvántartásba-vételi számát vagy törzskönyvi számát,
- papír alapú kérelem esetén a kérelem benyújtójának aláírását.

A bírósági felülvizsgálati kérelem tartalmazhatja a kérelem benyújtójának elektronikus levélcímét vagy postai értesítési címét.

A bírósági felülvizsgálati kérelemben új tények és bizonyítékok is felhozhatók.

Indokolás

A Kérelmező 2025. szeptember 08. napján 15:43 órakor személyesen nyújtotta be fellebbezését Görbeháza Helyi Választási Bizottsága útján a Hajdú-Bihar Vármegyei Területi Választási Bizottsághoz a Helyi Választási Bizottság 1/2025. (IX. 05.) számú határozatával szemben.

A Helyi Választási Bizottság a fellebbezéssel támadott határozatában a Görbeháza Község Önkormányzata képviselő-testületében a 2024. évi általános önkormányzati választáson mandátumot szerzett egyik önkormányzati képviselő lemondása eredményeként 2025. szeptember 01. napján megüresedett mandátum kiadásáról döntött akként, hogy azt Balázs Nóra független jelöltnek, mint a soron következő legtöbb szavazatot elért jelölt számára adta ki a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról szóló 2010. évi L. törvény 21. § (1) bekezdése alapján.

A HVB döntése indokaként a következőket állapította meg: A 2024. június 09. napján megtartott általános önkormányzati választás alkalmával Görbeháza Helyi Választási Bizottsága 27/2024. (VI. 10.) HVB határozatával rendelkezett a helyi önkormányzati képviselők választásának eredményéről, mely határozat szerint a soron következő legtöbb szavazatot elért jelölt Polonkai Zoltánné lett volna 379 szavazattal, azonban nevezett személy a 2025. szeptember 01. napján kelt nyilatkozatában jelezte, hogy nem kívánja betölteni a képviselői tisztséget.

A 2024. évi önkormányzati választás alkalmával ezt követően soron következő legtöbb szavazatot elért jelöltek, nevezetesen a mandátumkiosztással érintett Balázs Nóra és a Kérelmező között szavazategyenlőség alakult ki, figyelemmel arra, hogy mindketten 372-372 szavazatot értek el.

A fellebbezéssel támadott határozatot hozó HVB ülés előkészítése során mindketten úgy nyilatkoztak, hogy a képviselői helyet be kívánják tölteni, ezért a HVB-nek sorsolással kell döntenie arról, hogy az egyenlő számú szavazatot elért jelöltek közül melyik szerez mandátumot.

Ebben a körben azonban megállapította, hogy a Helyi Választási Bizottság a kialakult szavazategyenlőség kapcsán már a 2024. június 10-ei, a képviselőválasztás eredményét is megállapító ülésén elvégezte a jelöltek közötti sorsolást és 28/2024. (VI. 10.) HVB határozatával kimondta, hogy *„az önkormányzati választáson leadott szavazatok alapján szavazategyenlőség alakult ki, melyben sorsolással döntött. A sorsolás eredményeként a Görbeháza Község Önkormányzat 8. tagja Balázs Nóra, a 9. tagja Kovács Tamás.”*

Mindezek alapján a HVB a fellebbezéssel érintett döntésében azt állapította meg, hogy a soron következő jelölt az a személy, aki részére azt az 1/2025. (IX. 05.) számú határozatával kiadta.

Kérelmező álláspontja szerint az elsőfokú döntés jogszabálysértő, sérti a Ve. 2. § (1) bekezdés c) és e) pontjában foglalt alapelveket, valamint a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról szóló 2010. évi L. törvény 20. § (5a) bekezdését, tekintettel arra, hogy a szavazategyenlőség okán szükségképpen felmerülő és a jogszabályi rendelkezések alapján elvégzendő sorsolást a mandátum kiosztásakor kell elvégezni, azaz azt a HVB-nek nem közvetlenül az általános választást követően kellett volna végrehajtania, hanem most, a mandátum kiadásáról szóló döntése meghozatalát megelőzően. Mivel a kiosztandó mandátum csak 2025. szeptember 01.-jei hatállyal üresedett meg, ezért a képviselői hely kiosztásához szükséges sorsolást is ezen időpontot követően lehetett volna elvégezni.

Mindezek alapján kérte a TVB-t, hogy állapítsa meg a jogszabálysértés tényét és a sérelmezett határozatot változtassa meg, intézkedjen a sorsolás ismételt megtartásáról.

A Hajdú-Bihar Vármegyei Területi Választási Bizottság a következőket állapította meg:

A Ve. 221. § (1) bekezdése értelmében a választási bizottság elsőfokú határozata ellen az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet nyújthat be fellebbezést. A Ve. hivatkozott jogszabályi rendelkezése alapján, a másodfokon eljáró szervnek először azt szükséges vizsgálnia, hogy a fellebbezést az ügyben érintett személy nyújtotta-e be.

A TVB ebben a körben megállapította, hogy a Kérelmező érintettsége kétséget kizáróan megállapítható, a beadványozó önkormányzati képviselőjelöltként indult a 2024. évi általános önkormányzati választások alkalmával Görbeháza településen, melynek során 372 szavazatot szerzett. Az elsőfokú döntés jogait, jogos érdekét közvetlenül érinti.

A fellebbezés megfelel a Ve. által előírt alaki és tartalmi követelményeknek, ezért azt érdemben vizsgálta az alábbiak szerint:

A TVB megállapította, hogy Kérelmező megsértett tételes jogi rendelkezésként a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek megválasztásáról szóló 2010. évi L. törvény (Övjt.) 20. § (5a) bekezdésére utalt. Ezen jogszabályhely az egyéni választókerületi képviselő mandátumának megüresedése esetére tartalmaz szabályozást, mely azonban jelen esetben nem alkalmazható, tekintettel arra, hogy Görbeháza településen, a település lakosságszámánál fogva egyéni listás választási rendszerben, nem pedig vegyes választási rendszerben választanak önkormányzati képviselőket.

Az Övjt. 21. §-a szól a kiesett önkormányzati képviselő mandátumának betöltéséről, mellyel kapcsolatosan akként rendelkezik a 21. § (1) bekezdésében, hogy ha az egyéni listáról megválasztott képviselő mandátuma üresedik meg, helyére a következő legtöbb szavazatot elért jelölt lép.

Ebből következően a HVB-nek a mandátumkiosztásról szóló döntésének meghozatalát megelőzően azt kellett megállapítania, hogy jelen esetben ki minősül a következő legtöbb szavazatot elért jelöltnek. Ezt a ténymegállapítást értelemszerűen a 2024. évi általános választáson leadott szavazatok eredményének összesítése alapján lehet megtenni, melyet az elsőfokú választási bizottság, mint az általános választás eredménye megállapítására is hatáskörrel rendelkező szerv, el is végzett.

Egyéni listás választási rendszerben a mandátumkiosztás módjáról az Övjt. 13. § (1) bekezdése határoz meg szabályokat, miszerint „Az egyéni listán képviselők azok a jelöltek lesznek, akik a megválasztható képviselők száma szerint a legtöbb érvényes szavazatot kapták. Szavazategyenlőség esetén sorsolással kell megállapítani, hogy az egyenlő számú szavazatot elért jelöltek közül melyik szerez mandátumot.”

Mivel az Övjt. a 21. §-ában nem tartalmaz külön szabályozást arra az esetre, ha az általános választást követően, „időközben” megüresedett mandátum betöltésekor az a helyzet áll elő, hogy a következő legtöbb szavazatot elért jelöltek között szavazategyenlőség áll fenn, ezért egyedüli szabályként a 13. § (1) bekezdés sorsolással kapcsolatos előírása hívható fel az Övjt. 21. § (1) bekezdésére alapított döntés megalapozása érdekében is.

Nem vitás tehát ezen jogszabályi rendelkezések tükrében, hogy függetlenül attól, hogy éppen az általános választást követő mandátum megállapításról, avagy „időközi” mandátum megüresedésről van szó, szavazategyenlőség fennállása esetén mindenféleképpen sorsolással szükséges eldönteni, hogy melyik jelölt kapja a képviselői helyet.

A kérdés ezért az, hogy az így szükségképpen felmerülő sorsolást mikor kell elvégezni. Történik-e jogszabálysértés akkor, ha a választási bizottság az általános választás során előálló szavazategyenlőséget a sorsolásával már közvetlenül az általános választást követő eredménymegállapítás érdekében tartott ülése alkalmával feloldotta, vagyis egy olyan időpontban, amikor a rendelkezésre álló képviselői helyek kiosztásakor ennek még nem volt jelentősége és a HVB az utóbb felmerülő mandátumkiosztás során ezen sorsolást veszi figyelembe? Eltekinthet-e a HVB a korábban e körben végzett, jegyzőkönyvbe is foglalt, vagyis okirati szinten is megtestesülő, tanúk jelenlétében végzett eljárási cselekményétől utóbb, amikor a mandátumkiosztás szüksége konkrétan és ténylegesen felmerül? Végezhet-e újabb sorsolást, mintegy semmisnek, meg nem történtnek tekintve korábbi döntését?

A TVB álláspontja az, hogy a sorsolásra hatáskörrel rendelkező választási szerv a korábbi ugyanazon tárgyú és célra irányuló eljárási cselekményének eredményétől nem tekinthet el, annak nincs a Ve.-ben vagy egyéb választásra irányadó jogszabályban meghatározott jogalapja.

Tény, hogy az Övjt. 13. § (1) bekezdése arról rendelkezik, hogy szavazategyenlőség esetén sorsolással kell eldönteni, hogy ki szerez mandátumot. Ugyanakkor nem tartalmaz arra vonatkozó tiltó rendelkezést, hogy a választási bizottság a sorsolást már akkor elvégezze, amikor összesíti a

szavazás eredményét és valamennyi, az általános választáson indult jelöltet az elért szavazatai alapján sorba rendezze, beleértve ebbe azokat a jelölteket is, akik éppen akkor, a kiosztható mandátumok száma szerint még nem kaptak képviselői helyet.

A TVB-hez a fellebbezés kapcsán a helyi választási iroda által felterjesztett iratok között fellelhető 2024. június 10. napján kelt HVB ülés jegyzőkönyvének tanúsága szerint a HVB éppen ezt végezte el. Sorba rendezte az összes induló jelöltet az elért szavazatok alapján és mivel azt tapasztalta, hogy két jelölt között szavazategyenlőség állapítható meg, így annak érdekében, hogy a sorrend felállítása teljes körű és hiánytalan legyen, elvégezte az Övjt. által előírt sorsolást.

A TVB megítélése szerint, ezen eljárási cselekmény közvetlen jogszabályi sérelmet nem okoz, tekintettel arra, hogy az Övjt. nem tartalmaz egzakt rendelkezést a sorsolás időpontjára nézve. Meglehet, hogy ezt a sorsolást időben szerencsésebb lett volna most, a megüresedett mandátum kiosztásáról szóló döntését megelőzően elvégezni, de az is tény, hogy a HVB saját korábbi eljárási cselekményét nem hagyhatta figyelmen kívül.

Amennyiben ezt tette volna, azzal kapcsolatosan a TVB álláspontja szerint egyrészt a HVB-nek nem is lett volna semmilyen jogalapja, hiszen az Övjt. nem teszi lehetővé a több alkalommal történő sorsolást a szavazategyenlőséget elért jelöltek között. Másrészt éppen akkor sérülnének a Kérelmező által hivatkozott, a Ve. 2. § (1) bekezdés c) és e) pontjában foglalt, a jelöltek és jelölő szervezetek közötti esélyegyenlőség biztosítására, valamint a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlásra vonatkozó alapelvek, ha a HVB a korábbi tevékenységét és annak eredményét meg nem történtnek tekintette volna és úgy döntött volna, hogy „most inkább tart egy másik sorsolást, hátha más sorrend alakul ki az egyenlő szavazatot elért jelöltek között”.

A sorsolás kapcsán az esélyegyenlőség a mandátumszerzésre ugyanolyan szinten biztosított volt az érintett jelöltek között 2024. június 10-én is, mint amilyen szinten akkor lett volna, ha 2025. június 05. napján végzik el azt. Ugyanígy megállapítható a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelve kapcsán, hogy a sorsolásra rendeltetésének megfelelően és jóhiszeműen, ténylegesen a szavazategyenlőséget elért jelöltek közötti sorrend megállapítása céljából került sor.

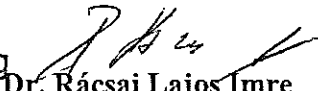
A TVB álláspontja mindezek alapján, hogy a HVB eljárása nem sértette meg sem a tételes, sem az alapelveket rögzítő választási normákat.

Mindezek alapján a TVB az elsőfokú határozat helybenhagyásáról döntött.

A TVB határozata az Övjt. 13. § (1) bekezdésén és a Ve. 231. § (5) bekezdés a) pontján, a jogorvoslatról való tájékoztatás a Ve. 222. § (1) bekezdésén, a 223. § (1), (3) bekezdésén, a 224. §-án, valamint a 225 §-án, az illetékfizetési kötelezettségről történő tájékoztatás az 1990. évi XCIII. törvény 37. § (1) bekezdésén, valamint a 62. § (1) bekezdés s) pontján alapul.

Debrecen, 2025. szeptember 11.

Hajdú-Bihar Vármegyei
Területi Választási Bizottság
Debrecen

Dr. Rácsai Lajos Imre
elnök

Erről értesül:

- Görbeháza Helyi Választási Bizottsága (4075 Görbeháza, Böszörményi u. 39.; jegyzo@gorbehaza.t-online.hu)
- Kovács Tamás kérelmező
- Irattár